

Vestlunddagarna 2015

Demokratisera demokratin

Foto: Maria Zaitzewsky Rundgren, *Tidningen Accent*

Om yttrandefrihetens gränser i och utanför vårt land samt medier, makt och demokrati.

Gösta Vestlund har varit aktiv inom folkbildningen allt sedan 1930-talet, först som elev, sedan som lärare på ett flertal folkhögskolor och som rektor på Tollare folkhögskola. Därefter inspektör för folkhögskolorna och undervisningsråd på Skolöverstyrelsen. Idag, när Gösta fyllt 100, är han fortfarande verksam. Han har utgivit ett antal böcker, däribland: *"Hur vårdar vi vår demokrati"* och *"Folkuppföstran, folkupplysning, folkbildning: Det svenska folkets bildningshistoria – en översikt"*.

I samband med att han fyllde 100 år 2013 samlades medel in för att årligen kunna arrangera Vestlunddagarna med det övergripande temat *Demokratisera demokratin*. Syftet är att i hans anda belysa folkbildningens utvecklingsmöjligheter, i en förlängning av vad Gösta Vestlund står för och åstadkommer, genom att skapa kreativa möten mellan aktiva folkbildare och andra intresserade. Dessa dagar skall kännetecknas av allsidighet, engagemang och den demokratiska människosyn och frihetlighet som är hans signum.

Innehållet i Vestlunddagarna skall främst belysa folkbildningens utvecklingsmöjligheter i det globaliserade mediasamhället. I vår tid när den traditionsbundna folkbildningen och de klassiska folkrorelserna genomgår stora förändringar, måste offentlighetens arenor utvecklas både genom nya former och med nytt innehåll för att även framgent ställa humanismens och demokratin frågor i centrum. Vilka möjligheter innebär de sociala mediernas snabba framväxt för folkbildningen? Hur skall folkbildningen även i framtiden bidra till att stärka den demokratiska utvecklingen och ett samhälle med aktiva medborgare?

Dagarnas möjliggörs tack vare den fond som bildades vid Gösta Vestlunds hundraårsdag 2013. Bidrag till fonden emottages tacksamt på plusgirokonto 87 58 06-2, ange Vestlunddagarna.

Årets konferens 19-20 mars 2015 ställer frågor som rör det fria ordet i förhållande till demokratin. *Vem har tillgång till det fria ordet och rätten att yttra sig i det offentliga rummet? Genom vilka kanaler och media, utifrån vilka förutsättningar och på vilka villkor? Hur skapas möjligheter och vilka är begränsningarna? Vem har, får och tar sig rätten att yttra och uttrycka sig? Vilket ansvar tas för att upprätthålla en fri och öppen diskussion av samhället, i kulturlivet, i och av media?*

Inledningsvis föreläser **Anne Kaun**, forskare i medie- och kommunikationsvetenskap vid Södertörns högskola. Hon tar sin utgångspunkt i bland annat följande frågor: Hur påverkas vardagslivet och det politiska fältet av det nya medielandskapet? Hur hanterar vi den upplevelse av ökat tempo som följer av den accelererande teknikutvecklingen på medieområdet? Kan vi balansera uppkoppling med ned- och avkoppling, och i så fall på vilka villkor och med vilka konsekvenser?

Berättaren **Göran Hemberg**, knuten till Demokratiakademin, möter oss sedan i sin berättarsalong med funderingar som utgår från frågor som: Hur kan man tro på talet om demokrati och mänskliga rättigheter? Är inte det en fråga att verkligen ta på allvar idag? Vilket är folket som styr och ska styra sig själva i folkstyret, dvs. demokratin? Och hur ter sig demokratin på skilda nivåer, t ex i organisationslivet, på nationell och global nivå? Har inte också demokratin en exkluderande sida, som ställer många utanför fattade beslut?

I diktaturer - och även många förmenta demokratier - är kampen för mänskliga rättigheter (MR) en nödvändighet. **Thomas Hammarberg** har stor erfarenhet av hur dessa försvaras genom sitt arbete under många år, bland annat inom Amnesty, FN och Europarådet. Här förmedlar han kunskap om ett hårdnande klimat för MR-organisationer, och även om den svåra situationen för de enskilda personer, inte minst journalister och andra yrkesverksamma, som aktivt ställer upp för medmänniskorna och deras rättigheter i olika länder.

Att poesi och politik långtifrån är oförenliga storheter ville **Athena Farrokhzad**, poet och översättare, visa i sitt uppmärksammade sommarprogram i juli. Snarare är det poesins verkliga uppgift att relatera sig till viktiga samhällsfrågor. Vi hör henne berätta om sitt författarskap och ge exempel på det genom läsning av egen lyrik, bland annat ur den prisade debutsamlingen *Vitsvit*, nominerad till förra årets Augustpris.

Om författarskap med politiska konsekvenser talar **Ola Larsmo**, författare och litteraturkritiker. Han är ordförande för svenska PEN, en ideell organisation för skribenter, som engagerar sig i frågor om det fria ordet i Sverige och internationellt. Han bär med sig många exempel på och mycken kunskap om hur författare, till och med ett betydande antal nobelpristagare, betraktas som samhällsfarliga. Yttrandefriheten blir kväst och de utsätts för förbud, exkludering, påtryckningar och straff när de försöker utöva sitt yrke.

Kulturen är det gemensamma och demokratin blodomlopp. Det menar **Henrik Teleman**, konstnär som grundat och i 15 år varit chef för Virserums konsthall. Hör hur han argumenterar för att kultur ska bygga på de mångas delaktighet, inflytande och skapande, inte centraliseras och kommersialiseras; hur den ska nå ut till och vara en resurs för alla, inte minst för dem på landsbygden och i förorterna.

Publicisten **Arne Ruth** har bland annat varit kulturchef på Expressen och chefredaktör på Dagens Nyheter. Han var också tidigare ordförande i PEN-klubben. Mot bakgrund av dessa erfarenheter ger han synpunkter på och reflexioner kring Vestlunddagarnas två tätt sammanflätade demokratiteman: makt, medier och demokrati respektive yttrandefrihetens gränser. En central fråga i dessa sammanhang är: Vad kan och vill vi mena med det fria ordet, fria media och en verkligt fri press? Är det bara mycket starka, marknadsinriktade medieaktörer som förmår överleva i dagens mediekonkurrens? Är public service samhällsinriktade och demokratiska uppdrag hotat av utvecklingen?

Program Vestlunddagarna 2015

Torsdag den 19 mars 2015

Välkomstkaffe från 09:30 på Tollare folkhögskola

10:00 **Inledning**

10:30 **Uppkoppling, nedkoppling eller avkoppling?** Anne Kaun

11:45 **Lunch**

13:00 **Hur kan man vara så jävla naiv!** Berättarsalong med Göran Hemberg

14:30 **Kaffe i konferenssalen**

15:00 **Dissidenternas kamp mot totalitära regimer** Thomas Hammarberg

16:30 **Förstärkt fika** i matsalen

17:00 **Gemensam buss** avgår från parkeringen utanför matsalen till ABF-huset i Stockholm

18:00 **Athena Farrokhzad** berättar om sitt författarskap och läser ur sin diktning. [ABF-huset, Z-salen](#)

18:45 **Demokratiakademin** presenterar sin jubileumsbok. [ABF-huset, Z-salen](#) Därefter mingel utanför Z-salen. Konferensdeltagare får då var sitt exemplar av boken. Övriga erbjuds köpa den

19:15 **Om litteraturens farlighet** Ola Larsmo. [ABF-huset, Z-salen](#)

20:00 **Gemensam middag** på restaurang Två grabbar & kök i ABF-huset

22:00 **Abonnerad buss** tillbaka till Tollare folkhögskola

Fredag den 20 mars 2015

07:30 **Frukost**

08:30 **Spegling** Andrea Lavesson och Erik Wagner

08:45 **Kultur och demokrati – aspekter på kulturens möjlighet att stärka demokratin**
Henrik Teleman

10:00 **Kaffe**

10:30 **Medier, makt och demokrati** Arne Ruth

12:15 **Lunch**

13:15 **Vad gör vi av detta? Vad gör ni av detta?** Vi utmanar varandra: deltagare såväl som arrangörer och medarrangörer samt Vestlunddagarna 2016. Andrea Lavesson och Erik Wagner.

14:00 **Att demokratisera demokratin - avslutande reflektion** Gösta Vestlund, Anette Pettersson, Demokratiakademin och Gerhard Holmgren, Organisationschef RIO

14:30 **Avslutning**

15:00 Abonnerad buss avgår mot Cityterminalen

Kaffe i matsalen för dem som inte har så brått

Praktisk information

Vestlunddagarna genomförs på Tollare folkhögskola, Saltsjö-Boo. För dem som inte har möjlighet att delta bägge dagarna på Tollare har tre programpunkter på torsdag kväll förlagts till ABF-huset på Sveavägen. Dit krävs ingen föransmälan, man löser entré kontant på plats.

För att bereda unga, studerande och ideellt engagerade i ungdomsorganisationer, med begränsad ekonomi möjlighet att delta erbjuds ett specialpris på 500:-. Då ingår inte logi.

För att möjliggöra att två från samma organisation kan delta ges en rabatt på 500:- till deltagare nummer två från samma arbetsplats/faktureringsadress. Syftet är att öka möjligheten att konferensens teman och frågeställningar får en fortsatt bearbetning på hemmaplan.

Plats: Vestlunddagarna genomförs på Tollare folkhögskola. www.tollare.org

Tid: Torsdag 19 mars 2015 kl 10:00 (kaffe från 09:30) till fredag 20 mars kl 15:00

Kostnad: Konferensavgift, buss till och från city torsdag eftermiddag/kväll samt buss till city fredag eftermiddag + kost och logi i enkelrum 2.950:- Utan logi 2.180:- Unga, studerande och ideellt engagerade i ungdomsorganisationer 500:- utan logi. Vid två deltagare från samma arbetsplats ges rabatt om 500:- till deltagare nr två.

Anmälan: Mejla din anmälan direkt till info@tollare.org Skriv *Vestlunddagarna* i ämnesraden. Sista anmälningsdag 150215. Anmälan är bindande men vid förhinder kan du överlåta din plats till annan person.

Ange:

- Namn
- Telefon
- E-postadress
- Personnummer (uppgiften är en förutsättning för samverkanskurs med Tollare)
- Faktureringsadress
- Vi eftersträvar tillgänglighet för alla deltagare. Ange därför vid anmälan om det är något särskilt vi behöver ha i åtanke för att möjliggöra ditt deltagande t.ex. matpreferenser
 - Ange om du önskar övernattning (Begränsat antal rum på Tollare)
 - Ange om du önskar plats i bussen till Cityterminalen fredag kl 15:00
 - Ungdomsrabatt.

Ytterligare information

För ytterligare information kontakta; torvald.akesson@bildan.nu 070-378 17 57

Varmt välkommen!

Arbetsgruppen för Vestlunddagarna 2015

*Stellan Boozon
Andrea Lavesson*

*Emmy Bornemark
Tore Persson*

*Per-Ola Jansson
Torvald Åkesson*

Vestlunddagarna arrangeras av Föreningen för folkbildningsforskning i samarbete med Tollare folkhögskola, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Demokratiakademien och ABF Stockholm.